

Budgetterne på det specialiserede socialområde i Skive Kommune

BAGGRUND:

Danmarks Statistik offentliggjorde i januar 2023 de kommunale budgetter for 2023. I dette faktaark er udviklingen i kommunens budgetter på det specialiserede socialområde over de seneste år illustreret. Tallene kan blandt andet benyttes i dialogen med kommunen eller handicaprådet om budgetterne for 2024.

DET SPECIALISEREDE SOCIALOMRÅDE:

Det specialiserede socialområde dækker over indsatser og tilbud til udsatte børn og unge, voksne med sociale udfordringer samt børn og voksne med fysiske, psykiske eller kognitive funktionsnedsættelser.

Bagerst i faktaarket *under "Sådan har vi gjort"* findes uddybning af, hvilke kommunale serviceudgifter, der er medtaget i beregningerne af det specialiserede socialområde.

HOVEDTAL FOR SKIVE KOMMUNE:

- **377 mio. kr.** har kommunen budgetteret med til det specialiserede socialområde i 2023.
- Det er et fald på **1,8 mio. kr.** i forhold til året før, svarende til et fald på -0,5 %.
- I 2021 var det faktiske regnskab **13,8 mio. kr.** højere end budgetteret i starten af år. Kommunen har underbudgetteret området hvert år siden 2019.
- I 2023 udgør det specialiserede socialområde **16,8 %** af kommunens samlede budget til alle serviceudgifter.

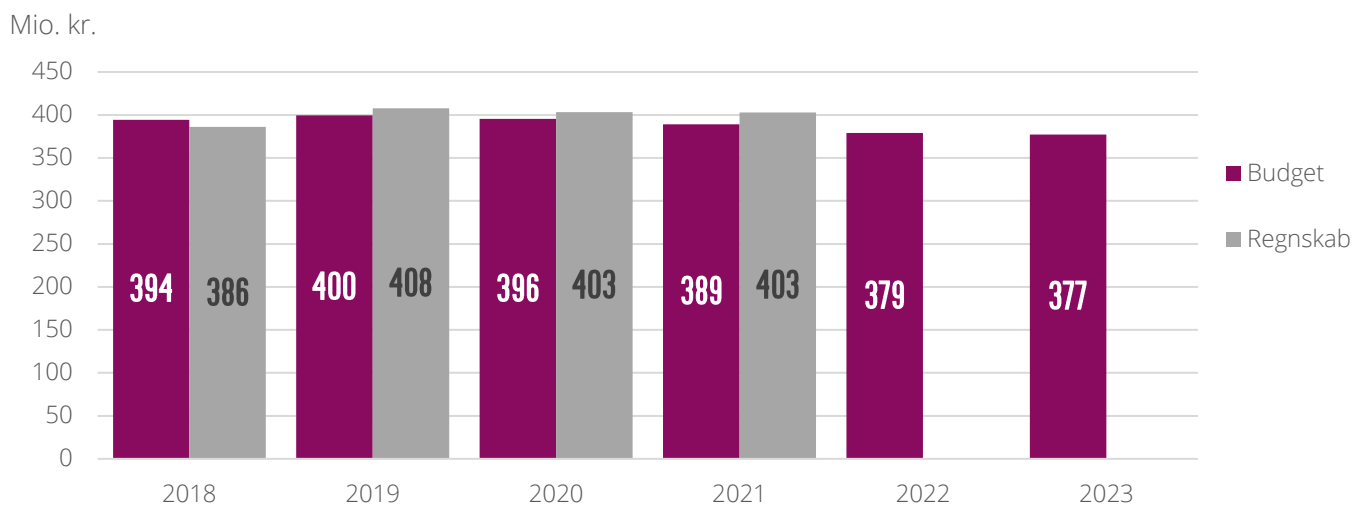
Resultater

- **Fald i budgettet til det specialiserede socialområde i 2023**
I 2023 budgetterede Skive Kommune med 377 mio. kr. til det specialiserede socialområde, *jf. figur 1*. Året før i 2022 var budgettet på 379 mio. kr. til området opgjort i 2023-priser. Det er et fald på 1,8 mio. kr., svarende til et fald på -0,5 %.
- **Det specialiserede socialområde har været underbudgetteret siden 2019**
I 2021, hvor det seneste regnskabsår er tilgængelig, underbudgetterede kommunen med 13,8 mio. kr. på det specialiserede socialområde i forhold til regnskabet, *figur 1*. Dvs. kommunen har haft en forventning om at forbruge færre udgifter på området i starten af året end hvad der faktisk har været muligt. Området har været underbudgetteret siden 2019.

- **Med fald i budgettet til området forekommer budgettet for 2023 urealistisk lavt**
Med et budget på 377 mio. kr. til det specialiserede socialområde i 2023 er kommunens budget til området lavere end hvad kommunen reelt (regnskab) brugte i 2021, *jf. figur 1*. Med uændret udgifter (regnskab) til området har siden 2019, virker budgettet urealistisk lavt for 2023 og budgetoverskridelser på det specialiseret socialområde forekommer uundgåeligt.
- **Det specialiserede socialområde udgør en uændret andel af det samlede budget**
I 2023 har kommunen et budget på 2,2 mia. kr. til alle kommunale serviceudgifter, hvoraf 16,8 % af disse udgifter er budgetteret til det specialiserede socialområde. I 2022 udgjorde det specialiserede socialområde ligeledes 16,8 % af kommunens budget til service. Det specialiserede socialområde har dog haft en faldende andel siden 2019. I 2019 udgjorde området 17,7 % af kommunens budget til serviceudgifter.
- **To tredjedel af kommunens budget på det specialiserede socialområde går til handicapområdet**
65 % af kommunens budget på det specialiserede socialområde er fordelt på poster, der især går til mennesker med handicap. De største udgifter på handicapområdet er til botilbudslignende ophold samt personlig støtte og pasning af personer med handicap, *jf. figur 2*.

Fakta og analyse

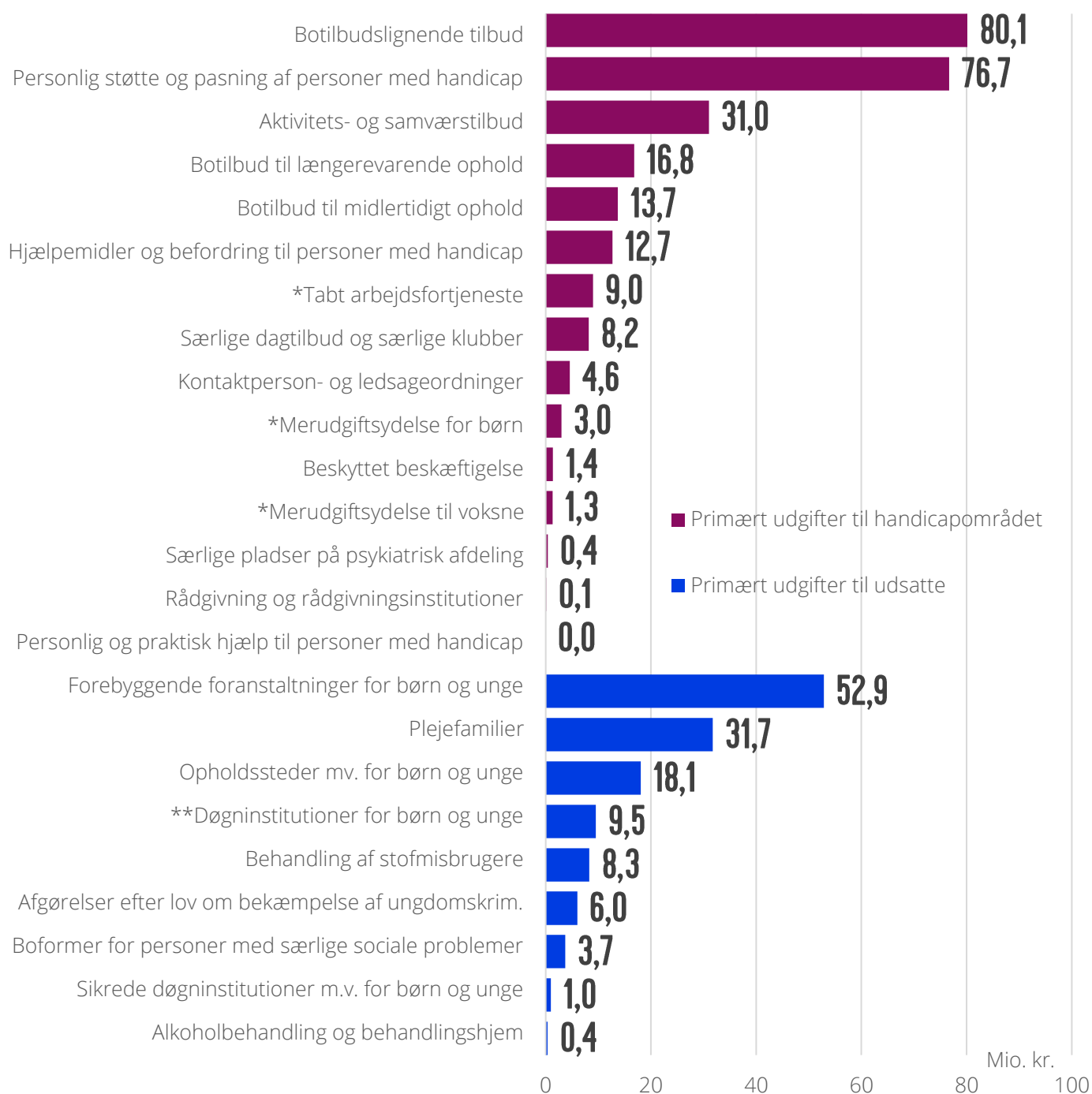
Figur 1: Udviklingen i udgifter (netto) til det specialiserede socialområde i Skive Kommune

Note.: Figuren viser udviklingen i kommunens nettodriftsudgifter på det specialiserede socialområde i hhv. kommunens regnskab og budgetter, opgjort i 2023-priser (mio. kr.). Tallene bag figuren fremgår også i bilaget.

Kilde: DH's egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, Statistikbanken.dk, REGK31 og BUDK32.

Figur 2: De enkelte poster (netto) på det specialiserede socialområde, budget 2023 (mio. kr.)

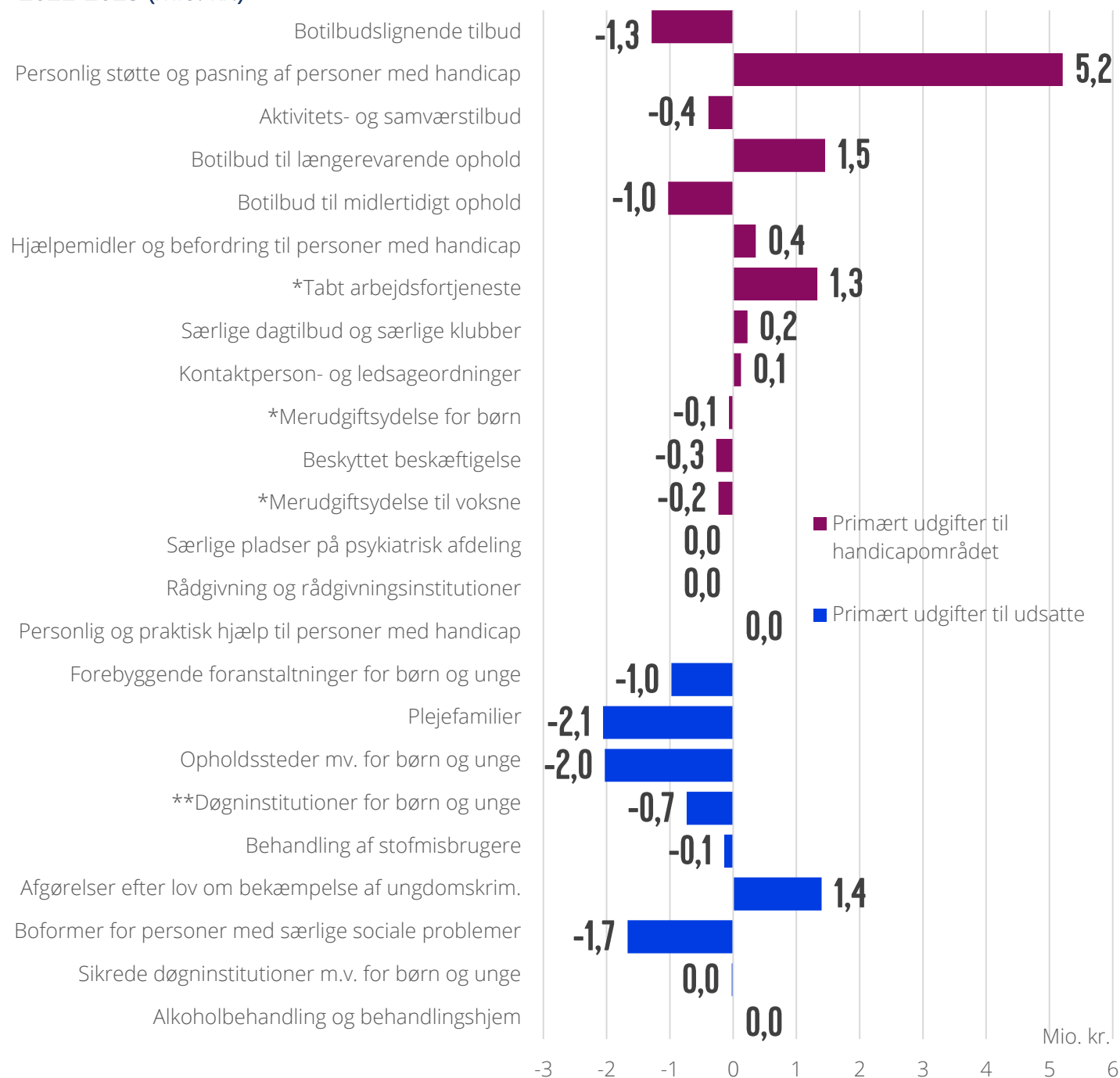

Note: Figuren viser kommunens nettodriftsbudget til det specialiserede socialområde på de enkelte funktioner i den kommunale kontoopgørelse opdelt på om udgifterne primært går til handicapområdet eller primært er udgifter til udsatte børn og voksne, i 2023-priser, opgjort i mio. kr. Der kan være udgifter til mennesker med handicap også blandt udgifterne til de udsatte og omvendt.
*: "Tabt arbejdsfortjeneste", "Merudgiftsydelse for børn" og "Merudgiftsydelse til voksne" er ikke medregnet i kommunens samlede serviceudgifter eller kommunens udgifter til det specialiserede socialområde, men er medtaget i figuren, fordi det ydelukkende er kontante ydelser til mennesker med handicap.

***: I udgifterne til "Døgninstitution for børn og unge" går knap halvdelen af udgifterne til døgninstitutioner for børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Kilde: DH's egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, Statistikbanken.dk, BUDK32.

Figur 3: Udviklingen i budgettet (netto) i de enkelte poster på det specialiserede socialområde 2022-2023 (mio. kr.)

Note: Figuren viser ændringen i kommunens nettodriftsbudget til det specialiserede socialområde på de enkelte funktioner i den kommunale kontoopgørelse fra 2022 til 2023, i 2023-priser, opgjort i mio. kr. Der kan være udgifter til mennesker med handicap også blandt udgifterne til de udsatte og omvendt.

*: "Tabt arbejdsfortjeneste", "Merudgiftsydelse for børn" og "Merudgiftsydelse til voksne" er ikke medregnet i kommunens samlede serviceudgifter eller kommunens udgifter til det specialiserede socialområde, men er medtaget i figuren, fordi det ydelukkende er kontante ydelser til mennesker med handicap.

** : I udgifterne til "Døgninstitution for børn og unge" går knap halvdelen af udgifterne til døgninstitutioner for børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

Kilde: DH's egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, Statistikbanken.dk, BUDK32.

Sådan har vi gjort:

Definition af det specialiserede socialområde:

Det specialiserede socialområde dækker over indsatser og tilbud til udsatte børn og unge, voksne med sociale udfordringer samt børn og voksne med fysiske, psykiske eller kognitive funktionsnedsættelser.

Der findes både kommunale, regionale og private tilbud og indsatser på det specialiserede socialområde. I dette faktaark er der fokus på de udgifter kommunerne har til det specialiserede socialområde uanset om de er kommunale, regionale eller private.

Udgifterne til det specialiserede socialområde dækker ikke over alle udgifter på handicapområdet, fx indgår udgifter til specialtilbud i grundskolen samt beskæftigelsesindsatser til mennesker med handicap ikke.

Budget og regnskab:

Budgettallene viser kommunens forventede udgifter til området før årets begyndelse, mens regnskabet viser kommunens afholdte udgifter til området ved afslutningen af året.

Regnskaber og budgetter kan ikke altid sammenlignes, pga. ændret konjunkturer, opgaver og byrdefordeling i løbet af året. Dette er der forsøgt at tage højde for, ved kun at se på det specialiserede socialområde og ved at anvende KL's opgørelse over kommunernes serviceudgifter, hvor der tages højde for ændret opgave og byrdefordeling på tværs af årene.

Data og kilde:

Budget- og regnskabstallene er fra Danmarks Statistiks Statistikbanken.dk under hhv. de kommunale budgetter BUDK32 og de kommunale regnskaber REGK31. Data fra de to kilder er indsamlet elektronisk igennem kommunernes egne økonomisystemer, hvorefter Danmarks Statistik foretager fejlsøgning og validerer data.

Budget- og regnskabstallene er opgjort ved de kommunale nettodriftsudgifter fratrukket statsrefusion. Nettoudgifter er kommunernes udgifter fratrukket eventuelle indtægter fra fx andre kommuner, der køber pladser i den pågældende kommune, forældrebetaling eller statsrefusion. Nettoudgifter afspejler dermed belastningen af kommunernes økonomi. I tabel 1 findes en oversigt over, hvilke funktioner, der er medtaget i kommunernes udgifter på det specialiserede socialområde i dette faktaark.

Ændringer i serviceudgifterne over tid kan skyldes ændret diskonteringspraksis i den enkelte kommune.

Pris- og lønregulering:

Budget- og regnskabstallene er korrigeret for den generelle pris- og lønudvikling (PL) i kommunerne på baggrund KL's nyeste "PL-oversigt for udviklingen i serviceudgifter eksklusive overførsler". Her er PL-skønnet for serviceudgifter 2,8 procent fra 2022-2023.

KL's nyeste PL-skøn er fra september 2022. Hvert år opdaterer KL PL-skønnet i løbet af året. Der kan derfor være forskel på udvikling i de kommunale budgetter i dette faktaark og kommunens egne oplysninger, hvis de har anvendt et ældre PL-skøn fra KL eller fra Finansministeriets Økonomiaftale med kommunerne fra juni 2022. I Økonomiaftalen fra juni 2022 var PL-skønnet for de kommunale serviceudgifter på 2,6 procent for 2022-2023.

Table 1: Oversigt over kontofunktioner medregnet på det specialiserede socialområde

Det specialiserede socialområde	Funktion	Beskrivelse
Børneområdet	5.28.20	Opholdssteder mv. for børn og unge
	5.28.21	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge
	5.28.22	Plejefamilier
	5.28.23	Døgninstitutioner for børn og unge
	5.28.24	Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge
	5.28.25	Særlige dagtilbud og særlige klubber
	5.28.26	Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet
Voksenområdet	5.38.38	Personlig og praktisk hjælp og madservice (hjemmehjælp) til personer med handicap mv. omfattet af frit valg af leverandør, samt rehabiliteringsforløb
	5.38.39	Personlig støtte og pasning af personer med handicap mv.
	5.38.40	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner
	5.38.41	Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring til personer med handicap
	5.38.42	Boformer for personer med særlige sociale problemer (servicelovens §§109 og 110)
	5.38.44	Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede
	5.38.45	Behandling af stofmisbrugere
	5.38.50	Botilbud til længerevarende ophold
	5.38.51	Botilbudslignende tilbud
	5.38.52	Botilbud til midlertidigt ophold
	5.38.53	Kontaktperson- og ledsageordninger
	5.38.54	Særlige pladser på psykiatrisk afdeling
	5.38.58	Beskyttet beskæftigelse
5.38.59	Aktivitets- og samværstilbud	

Bilag – tallene bag figurerne:

Tallene bag figur 1: Udviklingen i udgifter til det specialiserede socialområde i Skive Kommune, mio. kr., 2023-priser

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Budget	394	400	396	389	379	377
Regnskab	386	408	403	403		
Forskel mellem regnskab og budget	-8	8	8	14		

Tallene bag figur 2 og 3: De enkelte poster på det specialiserede socialområde, budget 2022 og 2023 samt udviklingen fra 2022 til 2023, opgjort i 2023-priser (mio. kr.)

		Mio. kr.		
		2022	2023	2022-2023
Primært udgifter til ud-satte	Alkoholbehandling og behandlingshjem	0,4	0,4	0,0
	Sikrede døgninstitutioner m.v. for børn og unge	1,0	1,0	0,0
	Boformer for personer med særlige sociale problemer	5,4	3,7	-1,7
	Afgørelser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet	4,6	6,0	1,4
	Behandling af stofmisbrugere	8,4	8,3	-0,1
	**Døgninstitutioner for børn og unge	10,2	9,5	-0,7
	Opholdssteder mv. for børn og unge	20,1	18,1	-2,0
	Plejefamilier	33,8	31,7	-2,1
	Forebyggende foranstaltninger for børn og unge	53,8	52,9	-1,0
Primært udgifter til handicapområdet	Personlig og praktisk hjælp til personer med handicap	0,0	0,0	0,0
	Rådgivning og rådgivningsinstitutioner	0,1	0,1	0,0
	Særlige pladser på psykiatrisk afdeling	0,4	0,4	0,0
	*Merudgiftsydelse til voksne	1,5	1,3	-0,2
	Beskyttet beskæftigelse	1,7	1,4	-0,3
	*Merudgiftsydelse for børn	3,1	3,0	-0,1
	Kontaktperson- og ledsageordninger	4,5	4,6	0,1
	Særlige dagtilbud og særlige klubber	8,0	8,2	0,2
	*Tabt arbejdsfortjeneste	7,7	9,0	1,3
	Hjælpe midler og befordring til personer med handicap	12,3	12,7	0,4
	Botilbud til midlertidigt ophold	14,7	13,7	-1,0
	Botilbud til længerevarende ophold	15,4	16,8	1,5
	Aktivitets- og samværstilbud	31,4	31,0	-0,4
Personlig støtte og pasning af personer med handicap	71,5	76,7	5,2	
Botilbudslignende tilbud	81,4	80,1	-1,3	

*: "Tabt arbejdsfortjeneste", "Merudgiftsydelse for børn" og "Merudgiftsydelse til voksne" er ikke medregnet i kommunens samlede serviceudgifter eller kommunens udgifter til det specialiserede socialområde, men er medtaget, fordi det ydelukkende er kontante ydelser til mennesker med handicap.

**.: I udgifterne til "Døgninstitution for børn og unge" går knap halvdelen af udgifterne til døgninstitutioner for børn og unge med betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.